

RMG nota m.b.t. voorstel tot aanpassing van opsporing en quarantaine in het onderwijs

Final 29/03/2021

Context

De verslechterende epidemiologische situatie die we in de algemene bevolking zien wordt gespiegeld door een toename van het aantal gemelde gevallen in scholen.

Gezien de complexiteit van case- en contactmanagement, hebben de PSE's en mogelijk daarom ook de CLB's het in de 2^e helft van Maart al net zo moeilijk als tijdens het hoogtepunt van de tweede golf, ondanks dat momenteel de situatie nog niet dusdanig slecht is. De RMG heeft als antwoord hierop enkele voorstellen vanuit ONE besproken met als doel de contact tracing te faciliteren indien de epidemiologische toestand verslechterd en/of als de maximum tracing capaciteit bereikt is. Dit voorstel is afgetoetst met spelers op het terrein naar haalbaarheid en dient beschouwd te worden als geldig tot en met het einde van het schooljaar 2020-2021. Op die manier poogt de RMG tegemoet te komen aan een continue evoluerende epidemiologische realiteit en tevens vele ad hoc veranderingen, die niet steeds als constructief worden ervaren op het terrein, te voorkomen.

Specifiek zijn de volgende voorstellen besproken:

1. Wanneer een klas wordt gesloten (bv.: één geval + één positieve LRC of verscheidene positieve HRC¹): sluiting 10 dagen na het besluit tot sluiting, en niet na het laatste risicocontact.
 - Nadeel: langere quarantaine, 10 dagen (in plaats van bijvoorbeeld 3)
 - Voordelen: de quarantaine hoeft niet te worden verlengd wanneer nieuwe positieve gevallen worden gemeld², met een nieuwe datum van het laatste risicocontact, waardoor verschillende brieven aan dezelfde ouders nodig zijn, begripsproblemen,

¹ <https://covid-19.sciensano.be/nl/procedures/beslisboom>

² Voorbeeld: de CLB wordt op vrijdag op de hoogte gesteld van een 2e positief geval (en wij bevinden ons in de context van het sluiten van een klas omdat het een LRC van het eerste is) en de laatste dag van aanwezigheid op de school was maandag, indien quarantaine 10 dagen vanaf het laatste risicocontact, quarantaine van de klas van maandag tot woensdag, 3 dagen, met test op D7 aanbevolen op maandag. Op zaterdag wordt de CLB ervan in kennis gesteld dat er een derde positief geval is, dat woensdag in de school aanwezig was. De quarantaine moet met 2 dagen worden verlengd, tot vrijdag, en de test op D7 moet worden uitgesteld tot woensdag, met het risico dat deze te vroeg wordt uitgevoerd en het niet mogelijk maakt de quarantaine te verlaten als deze negatief is met een veiligheid voor de gemeenschap. Het is daarom noodzakelijk alle ouders opnieuw aan te schrijven om hen te informeren. Met het risico van begripsproblemen en reeds gemaakte testafspraken die niet zullen worden verplaatst. En als dan op zondag of maandag bij het CLB bekend wordt dat een andere leerling positief is en op vrijdag nog in de klas zat, moet de testdatum worden verlengd of uitgesteld en moeten de ouders worden ingelicht. Deze complexe situatie komt echter vaak voor en is moeilijk te beheersen, met veel mogelijke fouten, met een groot risico dat de uitbraak niet kan worden ingedamd.

RMG Risk Management Group

testdatums die moeten worden verschoven + besparing van tijd voor opsporing + vermindering van het risico dat niet-geteste symptomatische kinderen te snel naar school terugkeren.

2. Hoog risico contacten wiens ouders verkiezen niet te laten testen hebben een quarantaine van 10 dagen. Wie zoals aanbevolen op dag 7 test, riskeert bij positief resultaat dat het kind 7+10 dagen thuis moet blijven en het hele gezin zelf in quarantaine gaat. De stimulans om te testen is zwak, maar toch is testen, het vinden en isoleren van gevallen de basis van de controlestrategie. Voorstel: quarantaine, alleen voor HRC die niet getest zijn vanaf dag 7, gedurende 14 dagen.
 - Nadeel: quarantaine van nog eens 4 dagen voor degenen die ervoor kiezen om niet te testen op dag 7
 - Voordeel: testen aanmoedigen, maar niet verplicht stellen
3. Vereenvoudigen van de tracering boven een bepaald epidemisch niveau:
 - Wanneer de 14 daagse incidentie $>250 / 100\ 000$ is^{3 4}: Mogelijkheid om een klas te sluiten wanneer er een tweede positief geval is (dat geen besmetting binnen hetzelfde huishouden is) zonder te analyseren of dit tweede geval een LRC of HRC is⁵.
 - Nadeel: meer klassen sluiten bij 2 gevallen
 - Voordelen: Betere beheersing van uitbraken (bv. meer overdraagbare variant), tijdswinst bij tracering.

Discussie

1. Betreffende de quarantaine duur van 10 dagen na de beslissing van het sluiten van de klas: Vlaanderen uit zijn voorkeur om de huidige procedure te behouden indien mogelijk, maar staat ervoor open dit voorstel te overwegen indien het systeem overbelast is. Sciensano merkt op dat het verduidelijkt moet dat dit enkel is als klas gesloten wordt omwille van cluster, niet als er 1 geval is en ze geen vaste plaatsen hadden.
2. Betreffende het verlengen van de quarantaine duur voor HRC indien zijn een test op dag 7 weigeren naar 14 dagen: Momenteel is de RMG geen voorstander van een langere quarantaine (14 dagen) voor kinderen die geen tweede test ondergaan op dag 7. Er is weinig incentive voor deze tweede test aangezien, want wanneer zij deze respecteren, moet men mogelijk 17 dagen in quarantaine blijven. Daarentegen kunnen zij die géén test op dag 7 uitvoeren reeds uit

³ Dit is in overeenstemming met wat in november, na de golf van oktober, in de gedifferentieerde strategie werd voorgesteld.

⁴ Ofwel de nationale incidentie, wat momenteel het geval is en wat de meest toegankelijke en gemakkelijke indicator is. Of de incidentie voor het schoolniveau in FWB (dit is sinds vorige week het geval in de lagere school, maar nog niet in de middelbare school). Of de incidentie op het niveau van de provincie (maar moeilijker om aan de verschillende CLB's de te volgen drempels mee te delen).

⁵ Beslisboom "wat te doen als er meerdere gevallen zijn" <https://covid-19.sciensano.be/nl/procedures/beslisboom>. Dit zou worden gevolgd onder de incidentiedrempel van 250 en als de CLB-teams daartoe in staat zijn.

RMG Risk Management Group

quarantaine (of isolatie) na 10 dagen. Een dergelijke maatregel zou echter discriminerend kunnen zijn t.a.v. kinderen die geen test hebben ondergaan, en zou zowel economische gevolgen als gevolgen voor de follow-up op school hebben. Bovendien zou er een probleem zijn met de coherentie van de bestaande procedures zoals deze worden toegepast in een context (bv. bedrijven). Mocht deze maatregel van kracht worden, dan zou hij zonder uitzondering voor alle leeftijdsgroepen moeten gelden en niet alleen voor kinderen.

De RAG sprak zich reeds uit over deze kwestie op 8 maart 2021. Zij komen hier bijgevolg niet op terug tenzij er nieuwe (wetenschappelijke) inzichten waarop de RAG zich kan baseren om tot een nieuw advies te komen. Het feit dat mensen zich niet laten testen op dag 7 werd dienovereenkomstig al in overweging genomen in bovengenoemde advies. Sciensano pleit ervoor om in te zetten op sensibilisatie over de test op dag 7 en hoe deze een solidaire handeling is om zo de naleving ervan te verbeteren.

3. Betreffende het vereenvoudigen van de tracing boven een bepaald epidemiologisch niveau: Sciensano is geen voorstander van de voorgestelde drempel (14 daagse incidentie >250/100 000) die aanleiding geeft tot een eenvoudigere tracing. Een drempel is niet geschikt om een overschrijden van de CLB- of PSE-capaciteit aan te geven. Deze diensten zouden zelf moeten kunnen beslissen om al dan niet tijdelijk een vereenvoudigde strategie toe te passen, aangezien bepaalde diensten mogelijk nog wel over voldoende capaciteit beschikken, ondanks een hoge incidentie. Sciensano stelt zich daarenboven de vraag of dit effectief tot een betere beheersing van uitbraken leidt. Indien deze regel van kracht is wenst het te benadrukken dat dit enkel dient te gebeuren indien het 2^e geval opgepikt wordt bij de 1^e test. Indien besloten wordt om de beslissing toch te laten leiden door kwantitatieve indicatoren zal de RAG zal een advies formuleren over welke indicatoren dan voorgesteld kunnen worden.

De RMG gaat hiermee akkoord, maar is evenwel voorstander van de mogelijkheid tot uniforme invoering van een vereenvoudigde tracing in bepaalde situaties vanaf het einde van de paasvakantie. Daarenboven wenst de RMG om op eenzelfde uniforme wijze het operationaliseren van de vereenvoudigde strategie toe te passen, bijvoorbeeld, als België zich in plan B bevindt én een provinciaal overleg met gouverneur en regionale/federale gezondheidsinspecteur met in acht name van input vanuit de CLBs en hun tracingcapaciteit dit nodig acht.

Wanneer de actoren in het veld vrij zijn om het ene dan wel het andere systeem te kiezen, zonder een duidelijk kader, vreest de RMG dat dit alle kanten op zal gaan. Het risico bestaat erin dat de autoriteiten (scholen, gemeente, provincie en andere) maatregelen nemen (of eisen) die niet noodzakelijk gerechtvaardigd zijn, dat de maatregelen niet overal op eenzelfde wijze worden toegepast, en dat het onderwijspersoneel en de ouders niet meer kunnen volgen en/of vergelijkingen maken.

Beslissing

De RMG beslist de quarantaine duur van leerlingen die HRC contacten zijn te behouden, ook indien een test op dag 7 geweigerd wordt.

RMG Risk Management Group

De RMG beslist dat een vereenvoudigde tracing mogelijk is in bepaalde epidemiologische situaties waar zowel kwalitatieve als kwantitatieve gegevens in acht worden genomen. De RAG formuleert een advies om deze indicatoren verder uit te werken. Als deze indicatoren bereikt worden kan er op provinciaal niveau tijdens het overleg met gouverneur, regionale/federale gezondheidsinspecteur en met input vanuit de CLBs besloten worden de contact tracing te vereenvoudigen zoals hieronder beschreven.

Dit houdt in dat:

- In deze situatie de mogelijkheid bestaat om een quarantaine duur van 10 dagen te voorzien te tellen vanaf de sluiting van een klas in geval van een cluster.
- In deze situatie de mogelijkheid bestaat om een klas te sluiten wanneer er een tweede positief geval is (dat geen besmetting binnen hetzelfde huishouden is) zonder te analyseren of dit tweede geval een LRC of HRC is.

Ten slotte pleit de RMG voor het in acht nemen van de volgende factoren alvorens over te gaan naar (of het verlengen van) het sluiten van scholen:

- Maatregelen in de algemene samenleving met specifieke aandacht voor de werkplaats
- Verminderen van buitenschoolse vrijetijdsbesteding van leerlingen tijdens schoolperiodes
- Het sluiten van de lerarenkamers